

Examenul de bacalaureat național 2019

Proba E - b)

Limba și literatura maghiară maternă

MODEL

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt! A megadott kérdésekből, feladatokból kiindulva értelmezze a verset körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben!

József Attila: József Attila

József Attila, *hidd el, hogy nagyon szeretlek, ezt még
anyámtól örökölttem, áldott jó asszony volt, látod, a világra hozott*
Az életet hiába hasonlítjuk cipőhöz vagy vegytisztító
intézethez, mégiscsak másért örülünk neki
Naponta háromszor megváltják a világot, de nem tudnak
gyufát se gyújtani, ha így megy tovább, nem törődöm velük
Jó volna jegyet szerezni és elutazni Önmagunkhoz, hogy
bennetek lakik, az bizonyos
Minden reggel hideg vízben fürdetem gondolataimat, így
lesznek frissek és épek
A gyémántból jó, meleg dalok nőnek, ha elültetjük a szívünk alá
Akadnak olyanok, akik lovon, autón és repülőgépen is
gyalog vannak, én a pacsirták hajnali énekében heverészek,
mégis túljutottam a szakadékon
Igazi lelkünket, akárcsak az ünneplő ruhákat gondosan
őrizzük meg, hogy tiszta legyen majd az ünnepekre.

1924. szept. [?]

- Mi jellemző a vers beszédhelyzetének megalkotottságára, hogyan és miért változik a lírai én beszédmódja? 5 pont
- Melyek a lírai én életének jelképes jelentéssel kiemelt mozzanatai, motívumai? 5 pont
- Milyen gondolati és képi, időszerkezetbeli síkváltások, retorikai alakzatok érzékeltetik a vers expresszív hatását? 5 pont
- Milyen magatartás fogalmazódik meg a verset záró két sorban? 5 pont

A költemény értelmezésének módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a kérdések/feladatok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszoljon a kérdésekre!

A cél inkább a mimegvalósítás lenne. Lehet, hogy a társadalom nem ad teret az igazi egyéni kezdeményezéseknek. Az is igaz, hogy abban a fene nagy szabadságban, amit a városi lét ad az embereknek, fantasztikus, szélsőséges egyéniségek is teremnek. Kérdés persze, hogy ezeket a szélsőségeket még valódi egyéniségeknek nevezhetjük-e. Nem tudom. [...] Arra a jelszóra, hogy »valósítsd meg magad« én kifejezetten haragszom. Ez az ellenérzés pedagógiai gyökereimből fakad. Olyan családban nőttem fel, amely körül sok pedagógus megfordult, és amelyben például Karácsony Sándor pedagógiai nézetei jól ismertek voltak. Az ő tanításaiból sok mindent már az anyatejjel szívtam magamba például azt a gondolkodási módot, hogy az emberi lélek társas lélek, és az ember mindig más emberhez viszonyulva valamilyen. Az »önmegvalósítás« szó számomra mindig valamilyen perversziót jelentett. Az embernek sosem saját magát kell megvalósítania, hanem a környezetével, a másik emberrel, a fűszállal, a csillagos éggel kell rendeznie a kapcsolatát. A cél inkább a mimegvalósítás lenne. [...] Ha azt akarjuk, hogy javuljon az ember és környezete kapcsolata, akkor javítanunk kell az ember kapcsolatát a másik emberrel. Mi komolyan hiszünk abban, hogy emberi viszonyaink rendezése... kihagyhatatlan lépés. [...] Az embernek társai vannak. Az ötmilliárd ember különböző szintű rendszerekbe rendeződik. De minden rendszer csak akkor élő egység, ha azokat az alrendszereket, amelyeket magába foglal nem beolvasztja, hanem szintetizálja egy magasabb egységben. A multikulturális jelleget én nagyon fontosnak tartom [...] Sokféle kultúra nagyon bonyolult egymásra hatására van szükség, így egészséges a rendszer.

(Részletek Végh Attila Victor Andrással folytatott beszélgetéséből.
Cédrus, 1998. március, 20–21. o.)

- a. Milyen érvekkel támasztja alá Victor András a következő kijelentését: „Arra a jelszóra, hogy »valósítsd meg magad« én kifejezetten haragszom.”? 5 pont
 - b. Értelmezze a szöveg alapján az önmegvalósítás és mimegvalósítás szavakat! 5 pont
 - c. Mi a szöveg tételmondata? 5 pont
 - d. Érveljen 10-15 mondatban a következő kijelentés igazságtartalma mellett/ellen: A cél szentesíti az eszközt! 10 pont
- Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvhelyesség, helyesírás. 5 pont
- Megjegyzés:** A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben **A küzdés értéke a romantikus drámában** címmel egy ön által választott magyar szépirodalmi mű (**Katona József: Bánk bán, Vörösmarty Mihály: Csongor és Tünde, Madách Imre: Az ember tragédiája vagy más olvasott mű**) alapján! Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve az alábbi feladatsorban javasolt értelmezési szempontokat, de kiegészítheti ezeket más szempontokkal is!

- a. a választott dráma műfajának jellemzői 5 pont
- b. az ellentétek a romantikus drámában 5 pont
- c. a küzdés értéke a romantikus műben 5 pont
- d. a drámai nyelv sajátosságai a választott műben 5 pont

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.